

IV C 281/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział IV Cywilny

w składzie: SSO Magdalena Kubczak

SSO Anna Tyrluk-Krajewska

SSO Tomasz Jaskłowski

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2019 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Ł. K.- reprezentanta grupy

przeciwko bankowi (...) SA w W.

o ustalenie

postanawia rozpoznać sprawę w postępowaniu grupowym

Anna Tyrluk-Krajewska Magdalena Kubczak Tomasz Jaskłowski

UZASADNIENIE

Pozwem z 5 marca 2018r. Ł. K.-reprezentant grupy, wniósł o ustalenie w postępowaniu grupowym odpowiedzialności pozwanego wobec członków grupy za szkodę spowodowaną niedochowaniem obowiązków informacyjnych wynikających z przepisów prawa oraz z niewykonania umowy o świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa przez (...) Banku SA- w przypadku członka grupy będącego konsumentem oraz umowy o świadczenie usługi przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa przez (...) Banku SA dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej- w przypadku członka grupy będącego takim podmiotem, związanych z przyjmowaniem zleceń nabycia certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez cztery wymienione w pozwie fundusze. W pozwie zarzucono, iż członkowie grupy zawarli z pozwanym umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, za pośrednictwem pozwanego otrzymywali propozycje nabywania certyfikatów inwestycyjnych oraz za pośrednictwem pozwanego dokonywali zapisów na certyfikaty, przy czym pracownicy pozwanego nie udzielali klientom pełnych i rzetelnych informacji o rzeczywistym ryzyku inwestycji w fundusze (pозew).

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o:

1) odrzucenie pozwu,

2) oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu zarzucono, iż roszczenia członków grupy nie są oparte na takiej samej podstawie faktycznej, albowiem nabywanie certyfikatów inwestycyjnych przez członków grupy dotyczyło różnych funduszy, ponadto istniały różnice w sytuacji faktycznej członków grupy

(odpowiedź na pozew).

W piśmie z 12 sierpnia 2019r. powód wniósł o nieuwzględnienie wniosku o odrzucenie pozwu.

Sąd zważył:

Stosownie do art. 6 ust. 1 - 2 ustawy z 17 grudnia 2009r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (t. jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 573), pozew powinien czynić zadość warunkom określonym w kpc, a ponadto zawierać:

- 1)wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym;
- 2)wskazanie okoliczności, o których mowa w art. 1 ust. 1, a w przypadku roszczeń pieniężnych także zasad ujednolicenia wysokości roszczeń członków grupy lub podgrup;
- 3)w przypadku roszczeń pieniężnych określenie wysokości roszczenia każdego z członków grupy lub podgrup;
- 4)oświadczenie powoda o tym, że działa on w charakterze reprezentanta grupy.

Ponadto w przypadku żądania ustalenia odpowiedzialności na podstawie art. 2 ust. 3-wskazanie roszczeń pieniężnych, których dochodzeniu służyć ma żądany wyrok, przy czym nie jest konieczne wskazywanie wysokości tych roszczeń.

Do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy i wyrażeniu zgody co do osoby reprezentanta grupy oraz umowę reprezentanta grupy z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika.

W niniejszej sprawie zostały spełnione wyżej wskazane warunki.

W pozwie zawarto wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym i oświadczenie, że powód działa jako reprezentant grupy.

W pozwie wskazano roszczenia- o odszkodowanie, których dochodzeniu ma służyć żądany wyrok (art. 6 ust. 1a)

Do pozwu dołączono oświadczenia oraz umowę wymagane przez art. 6 ust. 2 (załącznik nr 3 oraz nr 1 do pozwu).

W pozwie wskazano okoliczności, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 1, ustawa normuje sądowe postępowanie cywilne w sprawach, w których są dochodzone roszczenia jednego rodzaju, co najmniej 10 osób, oparte na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej (postępowanie grupowe). W pozwie wskazano 84 osoby, których roszczenia są oparte na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej (załącznik nr 2 do pozwu).

Zostały zatem spełnione warunki formalne pozwu grupowego.

Przechodząc do oceny dopuszczalności wniesienia pozwu, należy stwierdzić.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 -3, powództwo wytacza reprezentant grupy, reprezentantem grupy może być osoba będąca członkiem grupy, przy czym reprezentant grupy prowadzi postępowanie w imieniu własnym, na rzecz wszystkich członków grupy.

W niniejszej sprawie powództwo wytoczył Ł. K. będący zarazem członkiem grupy.

Zgodnie z art. 2 ust. 3-4 w sprawach o roszczenia pieniężne powództwo może ograniczać się do żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za określone zdarzenie lub zdarzenia. W takim przypadku powód nie jest obowiązany wykazywać interesu prawnego w ustaleniu. Uwzględniając żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za określone zdarzenie lub zdarzenia, sąd ustala okoliczności wspólne członkom grupy, stanowiące przesłanki dochodzonych przez nich roszczeń.

W pozwie wskazano, iż roszczenie dotyczy żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za zdarzenia w postaci niedochowania obowiązków informacyjnych wobec stron umowy- członków grupy, wynikających z przepisów prawa

oraz z zawartych umów. Powód nie jest zatem zobligowany do wykazania interesu prawnego w dochodzeniu roszczenia.

Zgodnie z art. 1 ust. 2, ustawa ma zastosowanie w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, z tytułu czynów niedozwolonych, z tytułu odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania umownego lub z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, a w odniesieniu do roszczeń o ochronę konsumentów także w innych sprawach.

W pozwie wskazano, iż podstawą odpowiedzialności pozwanego jest nienależyte wykonanie zobowiązania umownego-obowiązków informacyjnych wynikających z umowy; w przypadku niedochowania obowiązków informacyjnych wynikających z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, podstawę odpowiedzialności pozwanego można zakwalifikować także jako czyn zabroniony.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 dopuszczalność pozwu grupowego jest uzależniona od zgłoszenia żądania opartego na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej, a zgłoszone roszczenia mają być tego samego rodzaju. W pozwie wskazano, iż pozwany przekazywał klientom-stronom umów informacje wprowadzające w błąd, nierzetelne i nieprawdziwe, które miały zachęcać do nabywania certyfikatów inwestycyjnych wskazanych funduszy inwestycyjnych. Klientom nie udzielano informacji o rzeczywistym ryzyku inwestycji z fundusze, informacji o braku możliwości wykupu certyfikatów inwestycyjnych oraz informacji o braku obowiązywania udzielonej gwarancji. W konsekwencji pozwany ponosi odpowiedzialność za nabycie certyfikatów przez klientów oraz stratę wynikającą z utraty wartości certyfikatów oraz utratę zysków.

Roszczenia zgłoszone w pozwie spełniają warunek jednorodności. Zgłoszono bowiem roszczenia o ustalenie odpowiedzialności pozwanego, prowadzące w dalszej konsekwencji do żądania o odszkodowanie wynikającego alternatywnie- w przypadku wszystkich członków grupy- z niedochowania warunków umownych w zakresie informacyjnym lub warunków wynikających z przepisów bezwzględnie obowiązujących.

Za niezasadny należy uznać zarzut pozwanego, iż o braku tej samej lub takiej samej podstawy żądania miałyby decydować okoliczność, iż nabywane certyfikaty dotyczyły różnych funduszy: inwestowane środki pieniężne były wydatkowane na różne cele, certyfikaty różniły się przedmiotem inwestycji bazowych, szczegółowe zasady realizacji zleceń określały statuty oraz warunki emisji. Ten argument co najwyżej wyklucza istnienie tej samej podstawy faktycznej. Natomiast za zespół faktów prowadzący do wniosku o takiej samej podstawie faktycznej należy uznać zespół okoliczności, w jakich miało według twierdzeń pozwu dochodzić do podjęcia decyzji inwestycyjnej przez członków grupy, w tym informowania lub braku udzielania informacji klientom, z którym to zespołem okoliczności powód wiąże odpowiedzialność pozwanego. Okoliczność, iż klienci zawierali umowy dotyczące różnych funduszy nie ma znaczenia dla ustalenia tej podstawy, skoro według twierdzeń pozwu niezależnie do rodzaju funduszu klienci mieli nie uzyskiwać należnych informacji. Argument pozwanego byłby zasadny gdyby z nabywaniem certyfikatów poszczególnych funduszy miały wiązać się odmiennie zasady (przyjęta przez zobowiązanego do udzielania informacji procedura) udzielania informacji, bądź też gdyby z przepisów prawa lub umów wynikał odmienny „zestaw” informacji, które winny zostać udzielone. Powód powołuje się na to, iż treść poszczególnych wzorców umownych była taka sama dla wszystkich członków grupy.

Należało przyjąć, że w sprawie nie występuje ta sama podstawa faktyczna- z uwagi na zróżnicowanie zawieranych umów, natomiast występuje taka sama podstawa faktyczna- krąg okoliczności faktycznych dla wszystkich klientów jest taki sam: zdarzeniem rodzącym szkodę miało być według twierdzeń pozwu zaniechanie udzielenia informacji oraz nabycie certyfikatów, poprzedzone takim samym zespołem działań pozwanego. Źródłem zgłaszanych roszczeń są więc takie same dla wszystkich członków grupy-powoływane w pozwie- okoliczności faktyczne. Czym innym jest natomiast kwestia oceny, czy brak wykonania obowiązku informacyjnego może być powiązany pod względem przyczynowo-skutkowym ze szkodą rozumianą tak jak wskazano w pozwie, jest to bowiem element merytorycznej zasadności roszczenia, a nie formalnej dopuszczalności żądania zgłoszonego w pozwie grupowym.

Za niezasadny należało uznać argument o indywidualnych różnicach w sytuacji faktycznej członków grupy, to jest stan świadomości członków grupy. Z twierdzeń pozwu wynika, że pozew dotyczy 82 osób będących konsumentami oraz 2 osób niemających takiego statusu. Pozwany twierdzi, iż członkowie grupy dysponowali różnym doświadczeniem w zakresie inwestowania oraz akceptacji ryzyka inwestycyjnego, albowiem wśród klientów byli inwestorzy, którzy mogą być ocenieni jako „ostrożni”, „zrównoważeni”, „aktywni”. Należy jednak zauważyć, iż obowiązek informacyjny w stosunku do klienta jest –według twierdzeń pozwu- taki sam bez względu na wyżej wskazany faktyczny status inwestora, zaś kwestia ewentualnej motywacji klienta związanej z zamiarem zawarcia umowy określonego rodzaju nie ma wpływu na zakres obowiązku informacyjnego ciążącego na kontrahencie, skoro obowiązki te wynikały z umów (wzorców umów wraz z regulaminem) lub z przepisów ustawy.

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji.

Anna Tyrlik-Krajewska Magdalena Kubczak Tomasz Jaskłowski

Z. 1. (...)

2. (...)